

Društvo Center za Ustvarjalno Vzgojo - CUV

Glavarjeva 19, 1000 Ljubljana, tel: 030-391-022,

e-mail: ustvarjalnavzgoja@gmail.com, internet stran: www.ustvarjalnavzgoja.com

Vprašanja in odgovori

Zbirka najbolj pogostih vprašanj o Društvu in Ustvarjalni Vzgoji

Društvo Center za Ustvarjalno Vzgojo - CUV

Glavarjeva 19, 1000 Ljubljana, tel: 030-391-022,

e-mail: ustvarjalnavzgoja@gmail.com, internet stran: www.ustvarjalnavzgoja.com

1. Kaj je ustvarjalna vzgoja in kateri so njeni osnovni principi?

Ustvarjalna vzgoja je čustveni vpliv človeka na človeka v daljšem časovnem obdobju brez uporabe **petih** t. i. »mehkih« zunanjih avtoritarnih **vzgojnih modelov**. Danes je to oblika čustvenega zdravljenja, v prihodnosti pa bo edina oblika vzgoje. To je vzgoja brez **nagrajevanja** otroka na vsakem koraku, brez modernega **kaznovanja** z odvzemom tistega, kar smo otroku obljubili, če nalogo izpolni, brez **pretiranega zaščitništva** otroka pred delom in redom (to pomeni, da stvari, ki jih lahko otrok naredi sam, delamo mi. Dovoljujemo mu, da dela kaos, pri tem pa se tolažimo, da bo vse v redu, ko zraste).

Starši hitro ugotovijo, da je otrok postal **pohlepen, agresiven**, da je stalno nemiren, **len**, da se stvari **ne zaveda** in da je **nehvaležen**. Sodobni starši razočarani in nemočni preidejo na četrti vzgojni model, na **verbalizacijo**, s tistim značilnim »dajmo se lepo pogovoriti«. V začetku otrok želi, da mu govorite, kako nekaj ni lepo, da je pohlepen, len, agresiven. Ko pa ugotovi, da tega ne more doseči, ker se vi ne odrečete kazni, nagradi, pretiranemu zaščitništvu, reče: »Ne me dušiti! Daj mi prostor, že tako mi kar naprej težijo v šoli.« Če vsemu temu dodamo še resnico, da so negativne TV vsebine, agresivne igrice, agresivna glasba, filmi, tiskani mediji resnični vzgojitelji naših otrok, potem ugotovimo, zakaj je danes tako težko vzgajati otroke. Sodobne mame svoje malčke posedajo pred ekran, še preden ti lahko sedijo. Otroci močno akumulirajo vse ponujene vsebine in zelo hitro pride do **zlorabe učenja s posnemanjem**. Otrok začne osvajati sumljive vrednote in živeti po njihovih načelih. Virtualnost postane stvarnost.

Skratka »**brez petih modelov**« je najpomembnejši princip ustvarjalne vzgoje in njeno bistvo.

Društvo Center za Ustvarjalno Vzgojo - CUV

Glavarjeva 19, 1000 Ljubljana, tel: 030-391-022,

e-mail: ustvarjalnavzgoja@gmail.com, internet stran: www.ustvarjalnavzgoja.com

2. V tradicionalni družini je bilo lažje vzgajati otroke in iz njih narediti relativno dobrega človeka. Sodobnemu staršu pa je vzgoja v breme. Počutimo se utrujene, ne najdemo se, ker smo bili mi vzgajani drugače, na podlagi drugačnih vrednot. Ti problemi mučijo družine povsod po svetu. Kaj se je pravzaprav zgodilo sodobni družini?

Tradicionalna družina je lažje vzgajala otroke, ker so obstajala jasna pravila, ki so bila diktirana z vrha družinske in družbene **piramide**. Družina je vzgajala otroke na podlagi vrednot, ki jih je postavila družba. Vedelo se je, da je oče na vrhu družinske piramide, vedelo se je, kaj se sme in kaj ne sme. **Fizična**, realna **kazen** je doletela vse, ki so ta pravila kršili.

Drugi vzgojni model je bila **lepa beseda** – se pravi zlepa ali zgrda, otrok je moral spoštovati predpisano. Toda ni bilo lahko. Andrić je rekel: »Celo otroštvo smo bili tepeni, celo življenje si zdravimo rane, toda nikakor se ne moremo pozdraviti.« Otroku ni bilo lahko, ampak smo kot rezultat dobili otroka, ki je spoštoval starše in učitelje, otroka, ki je delal, se učil in živel v relativni skladnosti z družino, družbo in naravo. Bilo je nasilje, toda ne toliko, kot ga je danes.

Vprašali ste, kaj se je zgodilo sodobni družini. Konec devetdesetih let je bila z zahvalo tehnološki revoluciji končana materialna rast najrazvitejših držav sveta. Življenje in delo sta seveda postajala lažja, udarci, s katerimi se je človek vekomaj silil k delu, pa so bili z zakonom ukinjeni. Vse je bilo pripravljeno na **duhovno** rast človeka. Zrušila se je avtoritarna piramida in se spremenila v ploščo, ki jo je preplavilo vse zlo in vse dobro tega sveta, brez strahu pred udarci. Obvezujočih pravil ni bilo več. Moralnost je postala relativna kategorija. Vsakdo se lahko opredeli za zlo ali pa za dobro. Narejeni so pogoji, da lahko človek s te plošče vzame vrhunske, večne, neminljive vrednosti, v osnovi katerih sta Ljubezen in Dobrota. Na žalost človek jemlje v glavnem tisto, kar se ne sme igrati ne za moralne, kaj šele za večne vrednosti.

Razvite države so mislile, da je dovolj, da se ukine udarce, uvede demokracijo, sprejme sijajne principe o pravicah otrok, človeka, ženske, da se bo zgodil razcvet človekove zavesti. Na žalost se je namesto duhovne rasti, človeške komunikacije med ljudmi, v družini, na delovnem mestu, v šoli, politiki in na ulici dogodilo in se dogaja nasilje. Veliko je boleznin in odvisnosti, vojn med spoloma in otroci, vojn v politiki in ekonomiji, ekonomska in moralna kriza pa sta potrkali na vrata ljudi celega sveta.

Društvo Center za Ustvarjalno Vzgojo - CUV

Glavarjeva 19, 1000 Ljubljana, tel: 030-391-022,

e-mail: ustvarjalnavzgoja@gmail.com, internet stran: www.ustvarjalnavzgoja.com

3. Če tako dobro kot tudi zlo plava na plošči življenja, zakaj je v naših življenjih in odnosih več zla, vojn, nasilja kot ljubezni in miru? Trdimo, da je sodobna družina bolj avtoritarna od tradicionalne. Kako je to možno, ko pa smo bili prepričani, da je demokracija prinesla veliko svobodo vsem, tudi družini?

Pet t. i. "mehkih", zunanjih avtoritarnih vzgojnih modelov predstavlja ovire na poti do duhovne rasti. Avtoritarni sistem je porušen, ostali pa so sužnji tega sistema kot glavna ovira preoblikovanja nečloveške zavesti v človeško. Oni so glavni **vzroki** naših problemov, naše neprestane napetosti in potrebe po sproščanju le-te z agresijo, avtoagresijo, cigaretami, alkoholom, drogo, lenobo, kriminalom, kopičenjem denarja, ki nam ponuja iluzijo moči in gotovosti, neprestano menjavo partnerjev in prakticanjem seksa brez ljubezni. Sedaj vam je jasno, zakaj trdim, da je sodobna družina bolj avtoritarna od tradicionalne. Tradicionalna je počivala na dveh vzgojnih modelih, sodobna pa na petih.

Vsi avtoritarni modeli so stari toliko kot človek in tu ni ničesar novega; tradicionalna družina samo ni poznala nagrade. Ni razlike med klasičnimi udarci ter mehko kaznijo in nagrado. Vse je zunanje in vse, kar je zunanje, je prisila, ki zaustavlja notranjo rast. Vse je avtoritarno.

Društvo Center za Ustvarjalno Vzgojo - CUV

Glavarjeva 19, 1000 Ljubljana, tel: 030-391-022,

e-mail: ustvarjalnavzgoja@gmail.com, internet stran: www.ustvarjalnavzgoja.com

4. Z lahkoto rečete staršem: »Ukinite kazen, nagrado, pretirano zaščitništvo, verbalizacijo in nadzirajte, kaj vaši otroci gledajo. Počasi toda zagotovo boste vnesli harmonijo v odnose in mir v dom, vaš otrok pa se bo učil, delal in živel po načelih dobrote in ljubezni.« Ravno tako z zanesljivostjo trdite, da več kot bo družin, ki bodo upoštevale vaš predlog, hitreje bo prišlo do transformacije avtoritarne zavesti v ustvarjalno, tako med posamezniki kot v družbi. Starši so se gotovo v trenutku razveselili, da obstaja rešitev izhoda iz krize duhovnosti, v katero je zašla vsaka družina. Že v naslednjem trenutku se vsak od nas ustraši in vpraša: »Kaj pa naj uporabljam namesto kazni in nagrade?«

Avtoritarni sistem je star kot človek. Zato je tudi avtoritarna zavest tako močna in sposobna, da se brani vsega, kar bi povzročilo njeno smrt. Rekli bodo, da je nemogoče, da ustvarjalna vzgoja zaživi, in da je vse to utopija itd. Z zunanjo vzgojo je človek že stoletja **dresiran**, da dela in misli po pravilih, ki niso imela karakter večnih vrednot, temveč klasnih, moralnih. V zadnjih petdesetih letih v najrazvitejšem svetu in v zadnjih dvajsetih v državah v tranziciji je **dresura človeka** najmočnejša. Je že res, da imamo privid popolne svobode, ampak to je samo privid, ker verjamemo, da so t. i. mehki modeli v funkciji rasti. Nasprotno – kjer se uporabljajo »mehki« modeli, človek ne raste.

Se pravi, človek je od nekdaj bil in ostal bitje, ki se rojeva s kalčki ljubezni, radosti, dobrote, s kalčki čustvene in vsake druge inteligence, s pozitivnim potencialom, s potrebo, da živi zdravo, da dela in se uči z ljubeznijo. Tretje tisočletje je prevzelo vse pogoje, da se skupni notranji potencial vsakega otroka, vsakega človeka razvije do maksimuma. To je mogoče v odsotnosti kazni in nagrade, v odsotnosti **dresure**. Konec je dresure, ker tretje tisočletje išče preobrat avtoritarne zavesti v ustvarjalno.

Ko rečete, da se starši ustrašijo, ko predlagam, da ukinejo kazen in nagrado, ker je vse to prisila, trdim, da se ne ustrašijo *oni*, temveč da njihov avtoritarni um v strahu ščiti sebe. Ni se lahko osvoboditi avtoritarnega uma, ki ga lahko imenujete tudi **ego**. Vidite, kako je bil avtoritarni um sredine prejšnjega stoletja prebrisan. Čeprav se je porušila avtoritarna piramida, čeprav so ustvarjeni pogoji za rast duhovne piramide, je avtoritarni um zadržal prastare avtoritarne modele in jih preglasil s civilizacijskimi, novimi vzgojnimi sredstvi ter zavedel človeka in samega sebe z ukinitvijo fizičnega nasilja. Vse to v funkciji podaljševanja svojega trajanja. Ne verjamem v nobene zarote. To je stanje zavesti avtoritarnega uma v tem trenutku razvoja človeštva.

Društvo Center za Ustvarjalno Vzgojo - CUV

Glavarjeva 19, 1000 Ljubljana, tel: 030-391-022,

e-mail: ustvarjalnavzgoja@gmail.com, internet stran: www.ustvarjalnavzgoja.com

Sedaj vam je jasno, zakaj se starši branijo s sumničanjem, da je nemogoče vzgajati brez kazni in nagrade. Čeprav vsak, ki nas sedaj posluša, prepozna, da je to resnica – pa ne zato, ker jo govorimo mi (Društvo Center za ustvarjalno vzgojo) –, temveč zato, ker je to resnica vsakega človeka. Resnica je v nas. Vsak globoko v sebi čuti, da ne želi biti dresiran. Vsak ve, da se ljubezen in dobrota ne dresirajo niti se ne učijo. Ljubezen in dobrota potrebujeta pogoje brez dresure, tj. ustvarjalne pogoje, ki lahko brez ovir rastejo.

Društvo Center za Ustvarjalno Vzgojo - CUV

Glavarjeva 19, 1000 Ljubljana, tel: 030-391-022,

e-mail: ustvarjalnavzgoja@gmail.com, internet stran: www.ustvarjalnavzgoja.com

5. Ga. Novković ni psiholog, ne pedagog, niti sociolog, vendar se ukvarja s tako pomembno temo, kot je vzgoja za tretje tisočletje. Kako je kot profesor književnosti vstopila v ta svet?

Leta in leta je v šolah uporabljala pedagoško delo Petra Savića, tvorca vzgoje brez kazni in nagrade. Šele ko je profesor leta 1993 umrl, je šolo zapustila in odprla vrtec z namenom, da bi lahko principe ustvarjalne vzgoje prenesla na to ciljno skupino. Takoj se je soočila s spremembami v družini in ugotovila, da je družina v ogromni moralni in duhovni krizi in da ji lahko pomaga, če na njo prenese principe vzgoje brez kazni in nagrade. Leta 1999 je nastal prvi del »Družinskega priročnika«, ki je v prodaji v slovenskem jeziku.

Ko je potovala po Srbiji in Črni gori, je ugotovila, da svojega dela ni zaključila. Starši so ji govorili: »Priročnik je namenjen staršem z majhnimi otroki, ki so še na svojem izvoru. Kaj naj storimo mi, ki smo svoje otroke že izkrivili, mi, ki so nas starši izkrivili?« In tako je leta 2005 nastal drugi del »Družinskega priročnika«. Danes, ko piše knjigo »Ljubezen, ne vojna«, knjigo, v kateri je principe ustvarjalne vzgoje prenesla na spole, vrtec in šolo ter na družbene institucije, jasno narekuje, da je družina povsod in da ima ustvarjalna vzgoja univerzalen karakter. Lahko bi postala učiteljica katerega koli predmeta, politik z ogromno izkušnjami in dovolj kredibilnosti, da govori in piše o ustvarjalni vzgoji, ker je polnih 40 let v tej temi in neprestani praksi. Zakaj ima pravico do tega znanja? Ustvarjalna vzgoja ni popravek avtoritarne sistema. Ustvarjalna vzgoja je izhod iz tega sistema. Se pravi, če bi bila šolani psiholog ali pedagog, bi bila to omejitev za njen um.

Društvo Center za Ustvarjalno Vzgojo - CUV

Glavarjeva 19, 1000 Ljubljana, tel: 030-391-022,

e-mail: ustvarjalnavzgoja@gmail.com, internet stran: www.ustvarjalnavzgoja.com

6. Ustvarjalna vzgoja je znanstveno zasnovana. Kako to?

Ko je potovala po Srbiji, je spoznala gospo Vero Đorđević, ki je k njim pripeljala sijajno obliko alternativnega zdravljenja na roki in stopalu, katerega tvorec je gospod Park iz Koreje. Štiri leta se je pridno učila in vedno je čutila, da lahko poveže svoje in del tega znanja. Park govori o petih izvornih zaščitnih čustvih, ga. Novković pa neprestano govori o petih avtoritarnih vzgojnih modelih. Primerjala je vzgojne modele, povezala jih je z izvornimi čustvi in dobila odgovore, kaj se dogaja na čustveni, mentalni in fizični ravni, če ostajamo pri »mehkih« vzgojnih modelih. Popolnoma normalno je, da ima otrok nakopičeno radost, ker ga nagrajujemo za vsak napravljeni korak. Nakopičena radost pripelje otroka v »hiperaktivnost«, ker si neprestano izmišlja, s čim bi vas pogojeval. Na mentalnem nivoju se izvorna želja krivi do smrtnega greha **pohlepa**. Na fizičnem nivoju trpi srce, krvni sistem in tanko črevo. Še huje je, ko otrok vstopi v stanje brez želja in preide v depresijo. In tako po vrsti.

Društvo Center za Ustvarjalno Vzgojo - CUV

Glavarjeva 19, 1000 Ljubljana, tel: 030-391-022,

e-mail: ustvarjalnavzgoja@gmail.com, internet stran: www.ustvarjalnavzgoja.com

7. Kako pojasnujete povečano nasilje povsod, na vsakem mestu? Ali obstaja izhod?

Pet »mehkih« modelov neprestano krivi pet izvornih čustev, kar pripelje človeka v negativne čustvene podstrukture, od najmanj škodljivih do smrtnih grehov. To povzroča ogromno napetost in potrebo po njenem sproščanju preko številnih oblik nasilja nad drugimi in nad sabo (bolezni, odvisnost, mentalni seks, seks brez ljubezni v funkciji sproščanja napetosti, lenoba, kriminal, pretepi, agresija ...). Nasilja ne moremo ukiniti z verbalizacijo (reci drogi ne), zakoni, kaznovanjem. Edini način je ukinitvev **vzrokov** (realne in mehke prisile).

Društvo Center za Ustvarjalno Vzgojo - CUV

Glavarjeva 19, 1000 Ljubljana, tel: 030-391-022,

e-mail: ustvarjalnavzgoja@gmail.com, internet stran: www.ustvarjalnavzgoja.com

8. Kako bi rešili problem otroka, ki je len, beži pred šolo, ima nezadostne ocene, ure in ure preživi pred računalnikom na Facebooku s slušalkami na glavi in je popolnoma odtujen od realnega sveta in staršev. Doma ne postori ničesar, neprestano potrebuje denar ...?

Čeprav ste navedli kar lepo število problemov, so ti vsi posledica »mehke« vzgoje. Seveda, navedeni problemi so v tej družini aktualni trenutno, včeraj so bili drugi in jutri bodo zopet tretji, čisto vseeno. Ustvarjalna vzgoja rešuje probleme celovito in ne delno. Določeno znanje dobijo starši na uvodnem predavanju, vendar je obvezno, da se tudi otroci seznanijo z ustvarjalno vzgojo. Dobro se pripravijo, preberejo knjigo, se dogovorijo, ali so vsi pripravljeni, da ukinejo pet »mehkih« modelov. Tedaj se stvari »odvrtijo«. Čas mineva in čustvene podstrukture tako otrok kot tudi staršev se talijo, dokler ne pridejo do izvornih, zaščitnih čustev. Problemi, ki so samo posledica uporabe »mehkih« modelov, se prav tako talijo in celotna družina stopi na pot, na kateri sta »kontrolorja« ljubezen in dobrota. Na tej poti ni zlorabe svobode, ni anarhije, tako kot danes. Včasih se taljenje podstruktur, še posebej pri starših in starejših otrocih, ustavi in ljudje pomislijo, da pri njih ni napredka. Tedaj jim svetujem, da poiščejo neko dobro tehniko, ki bo zataknjeno čustvo stalila in duhovna rast se nadaljuje.

Društvo Center za Ustvarjalno Vzgojo - CUV

Glavarjeva 19, 1000 Ljubljana, tel: 030-391-022,

e-mail: ustvarjalnavzgoja@gmail.com, internet stran: www.ustvarjalnavzgoja.com

9. Ali je ustvarjalnost v praksi sploh možna, ko pa vsi uporabljajo kazen in nagrado? Ali se bodo ustvarjalni otroci vklopili, socializirali na te družbene spremembe? Koliko časa je potrebno, da se občuti preobrat avtoritarne zavesti v ustvarjalno?

Kaj to pomeni »vsi«? Vaša družina je samo vaša in vi ste dolžni, da ustvarite svojim otrokom pogoje, v katerih lahko razvijajo celotni notranji pozitivni potencial, dobljen z rojstvom, da razvijejo klice ljubezni in dobrote, klice čustvene, socialne in duhovne inteligence, vse, kar je imperativ tretjega tisočletja. Dolžni ste, da svojega otroka prenehate dresirati. Otroci niso psički. Notranje se ne dresira od zunaj. Življenjski pogoji brez kazni in nagrade omogočajo rast notranjega.

Izveste, da vam znanje ustvarjalne vzgoje lahko pomaga, potem pa se ustrašite in rečete: »Ne! Vsi so črne ovce, vsi imajo ogromne probleme, moj otrok pa naj bo bela ovca, naj bo zdrav, priden, zadovoljen ... jaz se bojim različnosti.« Seveda, da je strah pred različnostjo velik problem avtoritarne zavesti. Ampak zame to ni problem, jaz znanje nudim in tisti, ki strahu nima, ga bo prevzel, tisti, ki pa ga ima, ga ne bo in tudi to je dobro. Mnoge družine ne bodo doživele prelepih časov, ki prihajajo.

Toda tisti, ki si upajo sprejeti vzgojo brez kazni in nagrade, kot Blatnikovi, tisti hitro ugotovijo, da ta različnost, ko njihovi otroci rastejo v dobrega človeka, polnega ljubezni do dela, reda, ljudi in narave postaja njihova prednost, njihovo bogastvo. V družbi postanejo zaželeni, ker imajo otroci z izkrivljenimi izvornimi čustvi in izkrivljeno zavestjo močno potrebo, da se vrnejo k izvoru, tako da ustvarjalni otroci predstavljajo izvir, iz katerega lahko pijejo. Zato imajo take otroke vsi radi.

Najhuje pa se godi otrokom **»polovičarjev«** – staršev, ki kombinirajo ustvarjalno in avtoritarno vzgojo. Ko so nervozni in utrujeni kaznujejo in nagrajujejo, dovolijo, da igrajo najhuje igrice ... Ko pa so spočiti, so ustvarjalni. Ko takšni otroci pridejo v vrtec ali šolo, jih bodo otroci izkrivljene zavesti z lahkoto prepoznali in naredili vse, da jih speljejo na svojo stran. Ko otroci rastejo, verjamejo bolj skupini kot družini.

Koliko časa je potrebnega za preobrat, ste vprašali. Preobrat se začne že na seminarju oziroma nocoj, ko starši in otroci poslušajo našo oddajo, in traja celo življenje. To je duhovna rast. Vendar za prave, resne spremembe v odnosu vašega otroka do dela, šole, družbe, v odnosu do vas in učiteljev je potrebno vsaj toliko dni ali mesecev, kolikor let ste neumorno krivili in kalili bistri izvor vašega otroka.

Društvo Center za Ustvarjalno Vzgojo - CUV

Glavarjeva 19, 1000 Ljubljana, tel: 030-391-022,

e-mail: ustvarjalnavzgoja@gmail.com, internet stran: www.ustvarjalnavzgoja.com

10. Ali je uporaba tega znanja v praksi težka in kaj se dogaja z zavestjo staršev?

Ustvarjalna vzgoja je vzgoja brez naporov, če to znanje osvojijo mladi pred sklenitvijo zakonske zveze ali starši majhnih otrok. Vse je lahko, ker niso naredili velike škode. Ko v ustvarjalno vzgojo vstopijo družine z večjimi otroci, se morajo vsi prostovoljno odločiti za to. Tukaj sila nič ne pomeni, ker razveljavlja osnovne principe ustvarjalne vzgoje. Vsi morajo priti na seminar, se dobro pripraviti, lahko tudi za določen čas odstopijo, vendar nikoli več ne bodo isti. Najtežje je v družinah, v katerih so otroci tako izkrivljeni, da si ne želijo sprememb, še posebej ne od staršev, ki so jih pripeljali do teh problemov. Starši naj ne skrbijo preveč, oni bodo šli svojo pot.

Tisti starši, ki sprejmejo vzgojo za ustvarjalnost, imajo dvojno radost. Vidijo, kako otroci rastejo, in dogaja se jim njihov notranji preobrat: popravlja se vse tisto, kar so jim njihovi starši v nevednosti izkrivili. Lastni notranji preobrat spontano omogoča, da svojim staršem **oprostim**. Ustvarjalna zavest namreč pravi: »Če bi moji starši vedeli, da kazen in nagrada pri vzgoji nista potrebna, bi ju sigurno opustili. Jaz grem sedaj novo pot in ne ponavljam napak svojih staršev. Vidim, kako moji otroci rastejo, in občutim globoko hvaležnost, da so me rodili.«

Starši postanejo hvaležni svojim staršem, svojim otrokom in družbi, ker so ravno oni v tem življenju dobili priložnost, da živijo in rastejo. Globoko so hvaležni znanju ustvarjalne vzgoje, s katero v sebi popravljajo posledice napak, ki so jih naredili predniki, in jih ne ponavljajo pri vzgoji svojih potomcev. Brez **zahvale in opravičila** ni duhovne rasti. Pametni ljudje pravijo, da sta zahvala in opravičilo krajši poti do Ljubezni, Radosti in Dobrote.

Društvo Center za Ustvarjalno Vzgojo - CUV

Glavarjeva 19, 1000 Ljubljana, tel: 030-391-022,

e-mail: ustvarjalnavzgoja@gmail.com, internet stran: www.ustvarjalnavzgoja.com

11. Pravite, da se posledice preprosto stalijo. Starši morajo samo vztrajati pri ukinitvi petih »mehkih« modelov. Vendar ima življenje neke prioritete, in zato pogosto v strahu ne moremo potrpežljivo čakati na rezultate. Mudi se nam, da otrok popravi nezadostne ocene. Mislimo, da je to najbolj pomembna stvar na svetu. Ne razmišljamo ustvarjalno, da eno šolsko leto ni nič v primerjavi z mentalnim in fizičnim zdravjem našega otroka. Nam se mudi. Razložite nam na primeru, ko ima otrok izkrivljene potrebe po hrani, spanju in podobno. Kaj bi vi konkretno predlagali mladim staršem?

Dobro, da ste vzeli primer hranjenja, saj otrok je tri- do petkrat dnevno, in če se vse odvija z uporabo kazni in nagrade, ste vašega otroka uničili. Otrok modele osvaja in jih natančno prenaša na vse druge odnose. Do danes ste ga nagrajevali za vsak grižljaj, obljubljali ste mu sprehode, čokolado, meč, punčko, posedali ste ga pred televizijo in risanke, dali ste mu daljinski upravljalnik, da se z njim igra, medtem ko je, pripovedovali ste mu zgodbe, da bi pojedel vsaj dva grižljaja, tekli ste za njim po dvorišču, v besu ste ga tudi udarili, ker pljuva, in s tem umaže sebe in vas, kaznovali ste ga na samo vam znane načine. Vse to ste delali tri leta in sedaj vam otrok vrača bumerang. Ne da noče več jesti brez kazni in nagrade, ampak noče niti pospraviti igračk, noče se obleči, noče biti priden v vrtcu, noče k zdravniku, noče zaspati. Med delo in sebe (in hranjenje je vrsta dela) ste stalno postavljali interes, otrok brez interesa pa ne more več funkcionirati. Kjer je interes, ni ljubezni. To so začetki izkrivljanja, kjer se izvorna želja krivi v smrtni greh pohlepa.

Ko bo na predavanju otrok slišal mojo zgodbo, se bo zbal za sebe in si bo zaželel sprememb. V dogovoru z otrokom boste ukiniteli interese, ki ste jih do sedaj postavljali med njega in hrano. Vztrajali boste, tudi če se bo otrok jokal in kričal.

Otrok ne bo umrl, ker tri dni ne bo jedel. Ni nasilnega hranjenja. Danes ni hotel jesti kosila in niste mu dali sladice. Počasi vendar sigurno se bo njegov izkrivljeni nagon za hranjenjem vrnil k izvoru. Brezpogojno čakanje je zelo pomemben princip ustvarjalne vzgoje. Bojite se, da vam bo otrok umrl v tem izobilju hrane. Razmislite, kakšen problem imate vi.

Društvo Center za Ustvarjalno Vzgojo - CUV

Glavarjeva 19, 1000 Ljubljana, tel: 030-391-022,

e-mail: ustvarjalnavzgoja@gmail.com, internet stran: www.ustvarjalnavzgoja.com

12. Starši pomislijo, da otroku dopuščate vse, da lahko dela, kar hoče, in da bo ustvarjalna vzgoja ustvarila anarhijo. Obstaja osnova za ta strah?

Ustvarjalna vzgoja uvaja celotno družino v harmonijo. Vzgoja brez dresure omogoča razvoj izvorne potrebe po harmoniji, ki jo ima vsak človek. Vsak otrok z rojstvom prinaša izvorni nagon **pozitivne borbenosti**, s katerim se močno brani takrat, ko mu vi harmonijo rušite. Kričal bo, če ga boste v pretopli sobi preveč oblekli. Mislili boste, da je nesramen, pri tem pa se ne zavedate, da imajo otroci občutljiv termoregulacijski sistem, in zato ga boste kaznovali ali umirili z nagrado. V prvem in drugem primeru krivite izvorni termoregulacijski sistem. Kasneje pa se boste čudili, kako vaši hčerki ni hladno, ko sredi zime kaže golo kožo. Edino, kar vam bo ostalo, je, da jo s praznimi zgodbicami, verbalizmom, prepričate, zakaj morajo biti ledvica in trebuh pokriti. Na vse to bo ona še bolj trdoglava.

Seveda, ko začnemo popravljati napake, se nam zdi uporaba znanja ustvarjalne vzgoje težka. Takrat pridemo tudi do situacije, ko se nam nekaj zdi kot kazen, ki pa ni kazen, temveč je samo v funkciji vzpostavljanja harmonije v otroku in družini.

Na primer: sinu ste pojasnili, da ste mu zaradi neznanja dovoljevali, da prihaja domov po 22. uri, čeprav ima naslednji dan zjutraj šolo. Dopovedovali ste si, da so tudi ostali otroci tako dolgo zunaj. Vi ste na to pristali zato, ker vsi to delajo, čeprav ste videli, da ni dobro za vašega petošolčka. Zvečer gre pozno spat, zjutraj je nepripravljen za šolo, v šoli drema, na ulici se nič pametnega ne nauči. Otrok je pristal, da se odreče tudi te vrste »odvisnosti«.

Že naslednji večer bo, kot pravi odvisnik, želel ven. Mirno ga boste zaustavili, ne glede na njegovo kričanje, nesramnost, grajanje tistih, ki so mu ustvarjalno vzgojo predlagali. Pokazali mu boste plan in dogovor in odločno rekli, da je čas, da si doma poišče neko pametno aktivnost (predlagali mu boste pogovor o temi, ki ga zanima, skupaj bosta prebrala knjigo ...), vendar brez televizije, da se lahko potem v miru pripravi k počitku.

Če otrok vseeno drzno pobegne iz stanovanja, ste resno izgubili avtoriteto in že davno med vami in otrokom ni ljubezni. Ne razburjajte se, saj sedaj delate na tem, da bo ljubezen rasla. Verjemite, otrok se bo hitro vrnil. Kaj pa, ko se vrne? Ni kazni, ni kričanja, ni zatiranja. Še dolgo časa bo rabil, da se odreče te vrste odvisnosti. Veselo mu boste rekli, da boste z njegovo pomočjo jutri nadaljevali s popraviljem svoje napake. Jutri bo sigurno bolje, kot je bilo danes, vendar ga ne boste nagradili z igračo, novo igrico, ampak ga boste pohvalili, kako junaško popravlja napake, v katere ste ga porinili zaradi svojega neznanja. To je le en primer, ki naj vam služi kot smerokaz. Počasi, vendar z gotovostjo boste vadili izhod iz vsake neumnosti otroka, ki ste jo v glavnem sponzorirali vi ali

Društvo Center za Ustvarjalno Vzgojo - CUV

Glavarjeva 19, 1000 Ljubljana, tel: 030-391-022,

e-mail: ustvarjalnavzgoja@gmail.com, internet stran: www.ustvarjalnavzgoja.com

negativne vsebine televizije, ki jih posnema. Brez kazni in nagrade vračate sebe in otroka k zdravi izvorni naravi, vračate se k miru in harmoniji.

Kot vidite, ste v ogromni anarhiji, odkriti ali prikriti, ker vse, kar dosežete, dosežete z dresuro. Posledice dresure občutite prej ali slej. Ko boste vstopili v ustvarjalno vzgojo, bosta ljubezen in dobrota postala »kontrolorja«. Otrok ju tudi pri največji stopnji svobode ne bo zlorabil.

Društvo Center za Ustvarjalno Vzgojo - CUV

Glavarjeva 19, 1000 Ljubljana, tel: 030-391-022,

e-mail: ustvarjalnavzgoja@gmail.com, internet stran: www.ustvarjalnavzgoja.com

13. Mnogi mislijo, da je znanje ustvarjalne vzgoje primerno samo za odnose med otroci in starši. Vi pa pravite, da to znanje širite v vrtcih, šolah, podjetjih, bolnicah, zaporih, med študenti, med spoli. Pri tem vedno poudarite, da je reč v družinski vzgoji.

Ustvarjalna vzgoja ima tako kot avtoritarna svojo univerzalnost. Vsi odnosi so lahko avtoritarni, ker se v njih uporabljata kazen in nagrada, ali ustvarjalni brez kazni in nagrade. Povsod in na vsakem koraku v medsebojnih odnosih uporabljamo »mehke«, zunanje vzgojne modele: kazen, nagrado, pretirano zaščitništvo, verbalizacijo in zlorabo učenja s posnemanjem, ki je najmočnejše preko negativnih vsebin elektronskih in pisanih medijev. Povsod, kjer se odnosi med ljudmi kontinuirano odvijajo v daljšem časovnem obdobju, kot na primer v vrtcu, šoli, podjetju, ljudje čustveno vplivajo drug na drugega tako kot v primarni družini. Zato je treba to znanje širiti povsod, kjer danes obstaja avtoritarna komunikacija. Ali mobing v podjetju ni pravzaprav avtoritarna komunikacija, v kateri je največkrat uporabljena »mehka« prisila? Sekundarna družina deluje na avtoritarni komunikaciji, katere modeli so osvojeni v primarni družini. Ustvarjalna vzgoja v okviru sekundarne družine pomaga spreobrniti zavest vsakega posameznika, ki bo osvojeno znanje prenesel v svojo primarno družino, ki predstavlja družbo kot celoto. Ali pa bo primarna družina prenašala znanje ustvarjalne vzgoje na sekundarno družino.

Društvo Center za Ustvarjalno Vzgojo - CUV

Glavarjeva 19, 1000 Ljubljana, tel: 030-391-022,

e-mail: ustvarjalnavzgoja@gmail.com, internet stran: www.ustvarjalnavzgoja.com

14. Ne moremo preko tega, da se dotaknemo pravih vojn, ki se danes odvijajo med moškim in žensko doma, v službi, v družbi kot celoti. Kaj se je med njima zgodilo? Ali jima primanjkuje ljubezni? Obstaja izhod?

Ko se je porušila avtoritarna piramida, je moški padel z vrha družinske in družbene piramide. Čeprav se je piramida porušila in se spremenila v ravno ploščo, se ženska in otrok borita za oblast in za sam vrh neobstoječe piramide. V tem jih iskreno podpirajo konvencije o pravicah otrok in žena, družba kot celota. Moški je danes postal edini nasilnež, ki se pravzaprav brani od nasilja žene in otroka ali pa se maščuje, ker je razstoličen. Pravzaprav niti ne ve, kako naj reagira. Žena ga zatira. Ona resnično lahko dela vse, kar dela on, ker ji tehnologija to omogoča. Postane zunanji moški, lovec, njega pa poriva v žensko energijo, v hišo. Prišlo je samo do zamenjave večnih vlog. In to je izzvalo vojno med njima.

Ustvarjalna vzgoja izhaja iz resnice, da je bila delitev del v tradicionalni družini bolj naravna in kot takšna neizogibna na težki poti do končanja materialne rasti. Ženska ni mogla rušiti planin, krotiti rek. Logično je, da je čuvala ognjišče, moški pa je bil na terenu. Rast materialnega je zaključena, tehnološki proizvodi pa ne zahtevajo več težkega dela, ki ga lahko opravljajo le moški s svojo moško, fizično močjo. Danes lahko skoraj vsa dela enakopravno opravljajo moški in ženske. Toda zakaj vojna med njima? Vojna se je zopet začela zaradi neznanja. Skupine žena se bore proti moškim skozi številne nevladne organizacije, z zgodbo o potrebi po **spolni in delovni enakopravnosti**. Ta enakopravnost se bo zgodila šele po tem, ko se bosta moški in ženska združila v celoto, ker imajo tako eni kot drugi v sebi moško in žensko stran. Združenje v celoto se bo prav tako dogodilo le z odpravo »mehke« in vsake druge prisile v njihovih odnosih in preko zahvale svojim prednikom, ki so uspeli zaključiti materialno rast in ohraniti družino. Moramo oprostiti. Moški mora oprostiti ženski in ženska mora oprostiti moškemu za vse bolečine in krivice, ki sta jih zaradi neznanja storila eden drugemu.

Tedaj bo energija svobodno zakrožila in bo končno dosegla ljubezen, ki vključuje tako spolno kot tudi rodno enakopravnost. V nasprotju, v kolikor se bo nadaljevalo z zunanjo prisilo kot s potjo do enakopravnosti, bosta vojna in odtujenost med spoloma postala vse močnejša. Z zakonom se lahko izenači strani, vendar se z zakonom ne more vzpostaviti ljubezni med njima.

Društvo Center za Ustvarjalno Vzgojo - CUV

Glavarjeva 19, 1000 Ljubljana, tel: 030-391-022,

e-mail: ustvarjalnavzgoja@gmail.com, internet stran: www.ustvarjalnavzgoja.com

15. Ga. Novković ima v Beogradu Društvo „Stvaralačko vaspitanje“. V Sloveniji imamo Društvo Center za ustvarjalno vzgojo. Kako bi definirali svoje poslanstvo, vizijo in kateri so temeljni cilji obeh društev?

Naše poslanstvo se glasi: z vzgojo brez kazni in nagrade pomagamo v preobračanju avtoritarne, nečloveške zavesti v ustvarjalno, človeško zavest. Naša vizija je borba za boljšo, bolj človeško družino, s tem pa tudi borba za bolj človeški svet, ki je popolnoma v skladu z verbalnimi zahtevami parlamentarne demokracije.

Kar se tiče našega temeljnega cilja, smo dolgo razmišljali, zakaj temeljni cilj, ki ga je postavila demokracija razvitega sveta, težko zaživi v praksi. Temeljni cilji so sijajne konvencije o pravicah človeka, žene in otroka. Že več kot pol stoletja poskuša svet ta temeljni cilj implementirati v življenje z zakoni, kaznimi, nagradami. V glavnem so ljudje vse bolj oddaljeni od načrtanih ciljev in standardov, vezanih na rast človečnosti in človeka, in so vse bolj odtujeni drug od drugega. Mi vidimo vzrok v »mehkih« vzgojnih modelih. Ko se v družini ukineta kazen in nagrada, bo družba začela formirati ljudi ustvarjalne zavesti, in tedaj bodo vsi dosedanji cilji in standardi vezani na pravice človeka, žena in otrok, vezani na boljši, bolj človeški svet in bodo naravna posledica ustvarjalne zavesti.